

Koordinater og kulturhistorie

Fra Historisk GIS til Spatial Humanities

Seminar på SDU, Odense, 14. september 2016 i lokale O99

Den igangværende digitalisering af kulturhistorisk materiale giver nye muligheder for forskning og formidling, hvor brugen af geografiske referencer og analyseværktøjer kan anvendes til at sammenkoble forskellige kilder og materialetyper og samtidig give en unik mulighed for målrettet og stedsspecifik formidling af kulturarven.

Denne udvikling kan samles under begrebet *spatial humanities*, som er en udløber af *digital humanities*, men hvor geografiske referencer og analyser udnyttes til forskning og formidling af digitalt materiale.

Siden HisKIS-netværket blev etableret i 2001, er der sket en markant udvikling inden for brugen af GIS, som ikke længere blot er specialiserede værktøjer inden for felter som historie, geografi og arkæologi. GIS anvendes efterhånden bredt inden for humanistisk forskning, men der er stadig et stort uudnyttet potentiale ved brugen af Geografiske Informationssystemer.

Dette gælder blandt andet brugen af geografiske referencer og analyseværktøjer til at analysere og formidle den stadigt stigende mængde af digitaliseret kulturhistorisk materiale. Udviklingen har også medført, at både software og data i stigende grad er tilgængelig som *open access*. Samtidig er der blevet taget flere initiativer omkring etablering af grundlæggende forsknings- og formidlingsinfrastruktur for kulturhistorisk materiale, som eksempelvis *DigDag* og *Historisk Atlas*.

Derfor er det på tide at se på, hvordan potentialet i den digitale udvikling i kombination med GIS anvendes til forskning og formidling blandt danske forsknings- og kulturinstitutioner, på tværs af traditionelle faglige og materialemæssige skel. Seminaret oplæg kredser derfor omkring brugen af geografiske referencer til forskning og formidling af historisk materiale, både i forhold til det store potentiale, men også de risici og udfordringer som den digitale udvikling medfører.

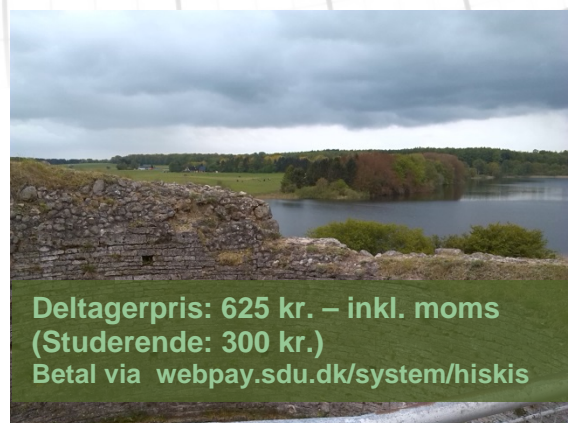
Vi har samlet en række oplæg fra forskere og praktikere fra danske universiteter, arkiver og museer, som illustrerer potentialet ved *spatial humanities* inden for kulturhistorisk forskning og formidling. Vi håber, at de forskellige oplæg vil give inspiration til nye forsknings- og formidlingsprojekter samt skabe nye samarbejdsrelationer på tværs af faglige og materialemæssige skel.

Call for posters! (Send abstract til stsv@kb.dk)

Digitale data med rumlige referencer har et kæmpe potentiale for at kunne blive udforsket ved hjælp af geografiske informationssystemer som indbyrdes linkede udsagn om kulturhistorien. De seneste par år er omfattende samlinger blevet digitaliseret, samtidig med at der er blevet skabt en række grunddata, som kan hjælpe til med at knytte de forskellige kilder sammen.

Der er derfor behov for at få luftet både nye og gamle digitale kulturhistoriske data, som de forskellige institutioner og enkeltpersoner har liggende. For at kunne gøre opmærksom på samlingernes eksistens i en faglig kreds, arrangeres der en poster session med lynoplæg i forbindelse med seminaret, hvor der vil være mulighed for at præsentere datasæt og mulige digitale kilder.

Reglerne er enkle: Har du et eller flere datasæt, som måske kan bruges sammen med andre rumligt organiserede data, og som du kan og vil præsentere på en poster og ved 3 minutters mundtligt lynoplæg, så er det bare med at melde sig til. Der kan både være tale om digitaliseringsårprojekter, som er afsluttede, og som er undervejs.

Deltagerpris: 625 kr. – inkl. moms
(Studerende: 300 kr.)
Betal via webpay.sdu.dk/system/hiskis

Program

09.30 – 10.00 Registrering og kaffe

10.00 – 10.10 Velkomst

Session 1

10.10 – 10.35 *Det digitale Trap Danmark – en ny indsamling og formidling af steder og lokaliteter på digitale kort*, Peder Dam, Trap.dk

10.35 – 11.10 *Linked open data og geografiske autoritetsdata*, Knut Anton Bøckman & Stig Svenningsen, Det Kongelige Bibliotek

11.10 – 11.35 *Spatial humanities*, Peder Gammeltoft, Københavns Universitet

11.35 – 12.00 Data poster session (Detaljeret program følger!)

12.00 – 13.00 Frokost

Session 2

13.00 – 13.25 *Digitalisering af Herlufsholm kortsamlingen*, Jakob Holck, Syddansk Universitets Bibliotek

13.25 – 13.50 *På grænsen til det overnaturlige: Folketro og liminalitet i landskabet på Samsø i det 19. til begyndelsen af det 20. århundrede*, Martin Sejer Danielsen, Afdeling for Navneforskning, Københavns Universitet

13.50 – 14.15 *Den store krig og lokalsamfundet: GIS-baseret kortlægning som indgang til materiale om den militære belastning for civilbefolkningen omkring Tunestillingen 1915 – 1918*, Hans Henrik Appel, Greve Museum

14.15 – 14.40 Kaffe

Session 3

14.40 – 15.05 *Landskabs applikation til smartphones på Lyø*, Poul Baltzer Heide, Øhavsmuseet, Faaborg

15.05 – 15.25 *Skibsforlis og søforklaringer – Kortlægning og formidling af danske skibsforlis*, Morten Tinning, Museet for Søfart & Thomas Theis Nielsen, Roskilde Universitet

15.25 – 15.50 *Historisk atlas 2.0 og erfaringerne med rumlig formidling af kulturhistorien*, Pernille Schou, Vejle Stadsarkiv & Rasmus Halling Lorentzen, Odense Museum

15.45 – 16.00 *Afrunding og debat.*

